# DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 17 juni 1999 *

I mål C-260/97,

angående en begäran i enlighet med protokollet av den 3 juni 1971 om domstolens tolkning av konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, från Bundesgerichtshof (Tyskland), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

**Unibank A/S**

och

**Flemming G. Christensen,**

angående tolkningen av artiklarna 32, 36 och 50 i den ovannämnda konventionen av den 27 september 1968 (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 30), i dess lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands tillträde (EGT L 304, s. 1, och i dess ändrade lydelse, s. 77; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 14) och enligt konventionen av den 25 oktober 1982 om Republiken Greklands tillträde (EGT L 388, s. 1; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 26),

meddelar

* Rättegångsspråk: tyska.

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-P. Puissochet samt domarna J.C. Moitinho de Almeida, D.A.O. Edward (referent), L. Sevón och M. Wathelet,

generaladvokat: A. La Pergola,

justitiesekreterare: R. Grass,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

— Unibank A/S, genom advokaten Hans Klingelhöffer, Ettlingen,

— Flemming G. Christensen, genom advokaten Rüdiger Stäglich, Darmstadt,

— Tysklands regering, genom Rolf Wagner, Regierungsdirektor, förbundsjustitieministeriet, i egenskap av ombud,

— Förenade kungarikets regering, genom John E. Collins, Assistant Treasury Solicitor, i egenskap av ombud,

— Europeiska gemenskapernas kommission, genom juridiske rådgivaren José Luis Iglesias Buhigues, i egenskap av ombud, biträdd av advokaten Bertrand Wägenbaur, Bryssel,

med hänsyn till referentens rapport,

och efter att den 2 februari 1999 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

## Dom

1 Bundesgerichtshof har genom beslut av den 26 juni 1997, som inkom till domstolens kansli den 18 juli 1997, i enlighet med protokollet av den 3 juni 1971 om domstolens tolkning av konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område ställt två frågor om tolkningen av artiklarna 32, 36 och 50 i den ovannämnda konventionen (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 30), i dess lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands tillträde (EGT L 304, s. 1, och i dess ändrade lydelse, s. 77; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 14) och enligt konventionen av den 25 oktober 1982 om Republiken Greklands tillträde (EGT L 388, s. 1, svensk utgåva, C 15, 1997, s. 26, nedan kallad Brysselkonventionen).

2 Frågorna har uppkommit i en tvist mellan Unibank A/S (nedan kallad Unibank) och Flemming G. Christensen angående en begäran från Unibank att tre skuldebrev skall förklaras vara verkställbara.

### Tillämplig lagstiftning

3 I artikel 32.2 i Brysselkonventionen föreskrivs följande:

"Den lokala behörigheten skall bestämmas efter motpartens hemvist. Om denne inte har hemvist i den stat där verkställighet begärs, skall behörigheten bestämmas efter den plats där verkställighet skall ske."

4 I artikel 36 i Brysselkonventionen föreskrivs följande:

"Om verkställighet medges, kan motparten söka ändring av avgörandet inom en månad från det att han delgavs detta.

Om ändringssökanden har hemvist i annan konventionsstat än den där avgörandet att medge verkställighet meddelades, skall fristen för att söka ändring vara två månader och löpa från den dag då beslutet delgavs honom, antingen personligen eller i hans bostad. Fristen får inte förlängas på grund av långt avstånd."

5 I artikel 50 i Brysselkonventionen föreskrivs följande:

"En handling som har upprättats eller registrerats som en officiell handling (acte authentique) och som är verkställbar i en konventionsstat skall på ansökan förklaras vara verkställbar i en annan konventionsstat i enlighet med det i artikel 31 och följande artiklar föreskrivna förfarandet. Framställningen får avslås endast om verkställighet av den officiella handlingen strider mot grunderna för rättsordningen (ordre public) i verkställighetsstaten.

Den ingivna handlingen måste uppfylla de villkor som är nödvändiga för att den skall kunna godtas som en officiell handling i ursprungsstaten.

Bestämmelserna i avdelning III avsnitt 3 gäller i tillämpliga delar."

6 Artikel 50 första stycket första meningen i Brysselkonventionen har ändrats genom artikel 14 i konventionen av den 26 maj 1989 om Konungarikets Spaniens och Portugisiska Republikens tillträde (EGT L 285, s. 1, svensk utgåva, C 15, 1997, s. 43, nedan kallad tredje tillträdeskonventionen). [Artikel 14 har inte medfört någon ändring i den svenska versionen, övers. anm.]

7 Till följd av denna ändring har artikel 50 i Brysselkonventionen fått samma lydelse som artikel 50 i Luganokonventionen av den 16 september 1988 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 319, s. 9, nedan kallad Luganokonventionen).

8 Enligt 478 § första stycket femte punkten i danska retsplejeloven kan skuldebrev bli föremål tvångsverkställighet om detta uttryckligen anges i skuldebrevet.

## Bakgrund och den nationella domstolens frågor

9 Mellan åren 1990 och 1992 undertecknade Flemming G. Christensen till förmån för Unibank, som är en dansk bank etablerad i Århus (Danmark), tre skuldebrev (gældsbrev) på 270 000 DKR, 422 000 DKR respektive 138 000 DKR jämte

ränta. De tre skuldebreven är maskinskrivna och har även undertecknats av en tredje person, troligen en anställd vid Unibank, i syfte att bevittna gäldenärens namnteckning. I skuldebreven anges uttryckligen att de i enlighet med 478 § i retsplejeloven kan bli föremål för tvångsverkställighet.

10 När skuldebreven upprättades var gäldenären bosatt i Danmark. Därefter flyttade han till Weiterstadt i Tyskland där Unibank delgav honom skuldebreven. På begäran av Unibank medgav Landgericht Darmstadt, inom vars domsaga Weiterstadt ligger, verkställighet. Flemming G. Christensen överklagade detta beslut till Oberlandesgericht Frankfurt am Main. Med anledning av att Flemming G. Christensen för denna domstol uppgav att han hade lämnat Tyskland, dock utan att lämna ny adress, fastställde Oberlandesgericht Frankfurt am Main att Unibank inte längre hade något intresse av saken, eftersom den inte längre kunde erhålla verkställighet av skuldebreven i Tyskland. Unibanks talan ogillades därför i denna instans.

11 Unibank överklagade till Bundesgerichtshof som har beslutat att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till domstolen:

"1) Är ett skuldebrev varpå gäldenär anbringat sin namnteckning utan medverkan av person med officiellt bemyndigande att bekräfta handlingar — i likhet med det i dansk rätt förekommande gældsbrevet (478 § första stycket femte punkten i danska retsplejeloven) — en officiell handling i den mening som avses i artikel 50 i Brysselkonventionen, när det av skuldebrevet uttryckligen framgår att det kan ligga till grund för verkställighet och när det kan ligga till grund för verkställighet enligt lagen i ursprungsstaten, om än med det förbehållet att den domstol vid vilken verkställighet begärs kan avslå borgenärens yrkande om verkställighet i fall då det till följd av invändningar rörande grunden för verkställigheten föreligger tvivel om huruvida verkställighet bör tillåtas?

2) Om den första frågan besvaras jakande:

Skall en lokalt behörig domstol i den mening som avses i artikel 32.2 i Brysselkonventionen ogilla eller avvisa ett yrkande att förklara ett avgörande eller en officiell handling verkställbar, om gäldenären under pågående ändringsförfarande (artikel 36 i Brysselkonventionen) väljer att avflytta till okänd ort från den stat där förfarandet anhängiggjordes?"

## Den första frågan

12 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i om ett verkställbart skuldebrev som har upprättats utan medverkan av en offentlig myndighet utgör en officiell handling i den mening som avses i artikel 50 i Brysselkonventionen.

13 Unibank anser att frågan skall besvaras jakande. Flemming G. Christensen, den tyska och den brittiska regeringen samt kommissionen anser däremot att det framgår av adjektivet "officiell" att reglerna om verkställighet i Brysselkonventionen inte avser vilken handling som helst, utan endast handlingar som har intygats vara officiella av en behörig offentlig myndighet.

14 Domstolen påpekar inledningsvis att i artikel 50 i Brysselkonventionen jämställs en "handling som har upprättats eller registrerats som en officiell handling... och som är verkställbar", i fråga om dess verkställighet i andra konventionsstater, med domstolsavgöranden i den mening som avses i artikel 25 i samma konvention genom att bestämmelserna om verkställighet i artikel 31 och följande artiklar i konventionen förklaras vara tillämpliga. Dessa bestämmelser avser

nämligen att uppnå ett av de grundläggande syftena med Brysselkonventionen, viket är att i så stor utsträckning som möjligt underlätta verkställighet av domar i andra konventionsstater genom ett enkelt och snabbt verkställighetsförfarande (se dom av den 2 juli 1985 i mål 148/84, Deutsche Genossenchaftsbank, REG 1985, s. 1981, punkt 16, och av den 2 juni 1994 i mål C-414/92, Solo Kleinmotoren, REG 1994, s. I-2237, punkt 20).

15 Då handlingar som avses i artikel 50 i Brysselkonventionen är verkställbara på samma villkor som de som gäller domstolsavgöranden, måste det vara helt klarlagt att sådana handlingar är officiella så att domstolen i den stat där verkställighet begärs kan förlita sig på att dessa handlingar är officiella. Handlingar som upprättas mellan enskilda är emellertid inte i sig av sådan art, vilket innebär att en offentlig myndighet eller annan bemyndigad myndighet i ursprungsstaten följaktligen måste medverka för att handlingen skall kunna anses vara officiell.

16 Denna tolkning av artikel 50 i Brysselkonventionen stöds av Jenard-Möller-rapporten om Luganokonventionen (EGT C 189, 1990, s. 57, nedan kallad Jenard-Möller-rapporten).

17 I punkt 72 i Jenard-Möller-rapporten erinras om att representanterna för Europeiska frihandelsorganisationens (EFTA) medlemsstater hade begärt att det skulle preciseras vilka villkor en officiell handling måste uppfylla för att kunna anses vara officiell i den mening som avses i artikel 50 i Luganokonventionen. I rapporten anges i detta sammanhang följande tre villkor: "En offentlig myndighet måste intyga att handlingen är officiell, intygandet måste avse handlingens innehåll och inte bara till exempel namnteckningen och handlingen måste i sig vara verkställbar i den stat där den har upprättats."

18 Enligt denna rapport är ett intygande från en offentlig myndighet ett krav för att en handling skall kunna anses vara en officiell handling i den mening som avses i artikel 50 i Luganokonventionen.

19 Det är riktigt att artikel 50 i Brysselkonventionen och artikel 50 i Luganokonventionen inte var likalydande vid den tidpunkt då omständigheterna i målet vid den nationella domstolen inträffade och att Jenard-rapporten om Brysselkonventionen (EGT C 59, 1979, s. 1) inte anger vilka villkor en officiell handling måste uppfylla, utan endast återger de villkor som anges i artikel 50 i sistnämnda konvention.

20 Den enda skillnaden i lydelse på denna punkt mellan de två konventionerna består i att uttrycket "revêtus de la formule exécutoire" användes i Brysselkonventionen medan uttrycket "déclarés exécutoires" användes i Luganokonventionen. Vidare framgår det av De Almeida Cruz, Desantes Real och Jenard-rapporten om tredje tillträdeskonventionen (EGT C 189, 1990, s. 35) att avsikten med ändringen av artikel 50 i Brysselkonventionen i tredje tillträdeskonventionen var att denna bestämmelse skulle få samma lydelse som artikel 50 i Luganokonventionen, eftersom ovannämnda uttryck i praktiken ansågs ha samma innebörd.

21 Av vad ovan anförts följer att den första frågan skall besvaras på så sätt att ett skuldebrev som är verkställbart enligt lagstiftningen i ursprungsstaten men som inte har intygats vara officiellt av en offentlig myndighet eller annan bemyndigad myndighet i ursprungsstaten inte utgör en officiell handling i den mening som avses i artikel 50 i Brysselkonventionen.

**Den andra frågan**

22 Med anledning av svaret på den första frågan behöver den andra frågan inte besvaras.

## Rättegångskostnader

23 De kostnader som har förorsakats den tyska och den brittiska regeringen samt kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

— angående de frågor som genom beslut av den 26 juni 1997 har ställts av Bundesgerichtshof — följande dom:

**Ett skuldebrev som är verkställbart enligt lagstiftningen i ursprungsstaten men som inte har intygats vara officiellt av en offentlig myndighet eller annan bemyndigad myndighet i ursprungsstaten utgör inte en officiell handling i den mening som avses i artikel 50 i Brysselkonventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, i dess lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands**

**tillträde och enligt konventionen av den 25 oktober 1982 om Republiken Greklands tillträde.**

Puissochet Moitinho de Almeida Edward

Sevón Wathelet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 17 juni 1999.

R. Grass J.-P. Puissochet

Justitiesekreterare Ordförande på femte avdelningen